

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	3	3	7
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	4
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 4th Semester
(2053)

PSYCHOLOGY (In all Mediums)

Paper : Experimental Psychology-II

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Attempt **five** questions in all, selecting **one** question from each Unit. Question No. **I** is compulsory. All questions carry equal marks.

I. Write brief answers (**25-30** words each) to any **seven** of the following :

- (a) Hermann Ebbinghaus
- (b) The Trace Decay Hypothesis
- (c) Retroactive Interference
- (d) Ideational attention
- (e) Principle of Closure
- (f) Linear Perspective
- (g) Autistic Thinking
- (h) Confirmation Bias

- (i) Divergent thinking
- (j) Gaussian Curve
- (k) Any two assumptions of Chi-square test
- (l) Type I error. 7×2=14

UNIT-I

- II. Define Memory. Explain the process of remembering focusing on three stage model of memory. 4,10
- III. Is forgetting due to decay or interference ? Explain quoting empirical evidence. 14

UNIT-II

- IV. Define attention. Discuss various factors affecting attention in detail. 4,10
- V. How do we perceive movement ? Compare and contrast perception of real movement and apparent movement. 4,10

UNIT-III

- VI. Discuss the nature of problem solving behaviour. Also discuss stages of problem solving behaviour. 7,7
- VII. Define creativity. Discuss Torrance's theory of creativity in detail. 4,10

UNIT-IV

VIII. Write notes on the following :

- (a) Properties of NPC
- (b) Hypothesis Testing- Type I and Type II Errors. 8,6

IX. To a certain question regarding women empowerment, the replies received from a sample of two hundred subjects of both sexes were as follows :

	Yes	No
Males	34	46
Females	72	48

Were the responses independent of sex of respondents ? 14

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पांच प्रश्न करें। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करें।
प्रश्न सं. I अनिवार्य है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

I. निम्नलिखित में से किन्हीं सात के संक्षिप्त उत्तर **25-30** शब्दों में लिखिए :

- (a) Hermann Ebbinghaus
- (b) अनुसरण क्षय परिकल्पना
- (c) पूर्वव्यापी हस्तक्षेप
- (d) वैचारिक ध्यान
- (e) प्रतिबंध करने का सिद्धांत
- (f) रैखिक परिप्रेक्ष्य
- (g) Autistic Thinking

- (h) पुष्टिकरण पूर्वाग्रह
- (i) अलग सोच
- (j) Gaussian Curve
- (k) ची-स्क्वायर परीक्षण की कोई दो धारणाएँ
- (l) टाइप-I त्रुटि।

7×2=14

यूनिट-I

- II. स्मृति को परिभाषित कीजिए। स्मृति के तीन चरणीय मॉडल पर ध्यान केन्द्रित करते हुए स्मरण करने की प्रक्रिया को समझाइए। 4,10
- III. विस्मरण क्षय या हस्तक्षेप के कारण होता है ? अनुभवजन्य साक्ष्यों को उद्धृत करते हुए व्याख्या कीजिए। 14

यूनिट-II

- IV. मनोयोग को परिभाषित कीजिए। मनोयोग को प्रभावित करने वाले विभिन्न कारकों के विवरण की चर्चा कीजिए। 4,10
- V. हम मनोवृत्ति को कैसे समझते हैं ? वास्तविक मनोवृत्ति और स्पष्ट मनोवृत्ति की धारणा की तुलना करें और इसके विपरीत लिखें। 4,10

यूनिट-III

- VI. समस्या समाधान व्यवहार की प्रकृति की चर्चा कीजिए। समस्या समाधान व्यवहार के चरणों की भी चर्चा कीजिए। 7,7
- VII. रचनात्मकता को परिभाषित कीजिए। टोरेंस के रचनात्मकता के सिद्धांत की विस्तार से चर्चा कीजिए। 4,10

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖਿਓ :

(a) NPC ਦੇ ਗੁਣ

(b) ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਪਰੀਖਣ-ਟਾਈਪ-I ਅਤੇ ਟਾਈਪ-II ਟ੍ਰੂਟੀਆਂ। 8,6

IX. ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ, ਦੋਨਾਂ ਲੈਂਗਿਕ ਦੇ 200 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉੱਤਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

	Yes	No
Males	34	46
Females	72	48

ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲੈਂਗਿਕ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ? 14

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

I. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

(a) ਹਰਮਨ ਐਬਿੰਗਹਾਸ

(b) ਟਰੇਸ ਡਿਕੇ ਪਰਿਕਲਪਨਾ

(c) ਪੂਰਵਵਿਆਪੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ

- (d) ਵਿਚਾਰਕ ਧਿਆਨ
- (e) ਸਮਾਪਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
- (f) ਰੇਖਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
- (g) ਔਟਿਸਟਿਕ ਸੋਚ
- (h) ਪੁਸ਼ਟੀ ਪੱਖਪਾਤ
- (i) ਵੱਖਰੀ ਸੋਚ
- (j) Gaussian Curve
- (k) ਚੀ-ਵਰਗ ਟੈਸਟ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਧਾਰਨਾਵਾਂ
- (l) ਟਾਈਪ-I ਗਲਤੀ।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਮੈਮੋਰੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਮੈਮੋਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਮਾਡਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4,10

- III. ਕੀ ਨਾਸ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਭੁੱਲਣਾ ਹੈ ? ਅਨੁਭਵੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

14

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਮਨੋਯੋਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਮਨੋਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

4,10

- V. ਅਸੀਂ ਮਨੋਵਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ? ਅਸਲ ਮਨੋਵਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਨੋਵਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਫਰਕ ਦਸੋ।

4,10

ਯੂਨਿਟ-III

- VI. ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 7,7
- VII. ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਟੋਰੈਂਸ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4,10

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(a) NPC ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

(b) ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਪਰੀਖਣ ਟਾਈਪ-I ਅਤੇ ਟਾਈਪ-II ਗਲਤੀਆਂ। 8,6

IX. ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਲੈਂਗਿਕ ਦੇ ਦੋ ਸੌ ਮਨੋਵਿੱਤੀ ਨਮੂਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉੱਤਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ :

	Yes	No
Males	34	46
Females	72	48

ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸਨ ? 14